

Analiz

İran'da Seferberlik İklimi ve “Canfeda” Kampanyası

Çağatay Balcı & Oral Toğa

Ekim 2026

İran’da Seferberlik İklimi ve “Canfeda” Kampanyası

Çağatay Balcı
Oral Toğa

COPYRIGHT © 2026

Bu eserin bütün hakları saklıdır.

Bu eser İRAM'dan yazılı izin alınmadan elektronik veya mekanik yollarla çoğaltılamaz. Metnin dijital versiyonu için <https://www.iramcenter.org> adresini ziyaret ediniz.

Dijital kopya bu siteye aktif link verilerek kısmi olarak paylaşılabılır.

Burada ortaya konulan görüşler öncelikli olarak yazara aittir ve İRAM'ın kurumsal görüşlerini yansıtmak zorunda değildir.

İRAM | İRAN ARAŞTIRMALARI MERKEZİ

Beştepe Mah. Alparslan Türkeş Bulvarı
32. Cad. Moment Beştepe Plaza
No: 1 Kat: 10/158-159
Yenimahalle/Ankara /Türkiye
Tel: +90 506 354 87 60
e-posta: info@iramcenter.org
www.iramcenter.org

İÇİNDEKİLER

Temel Çıkarımlar | 4

Key Takeaways | 5

یافته های کلیدی | 6

Giriş | 7

Kurumsal Konsolidasyon: 10 Ağustos Atamaları | 8

Tehdit Algısının Maddi Zemini: Washington'daki Seçenekler
ve İsrail'in Rejim Değişikliği İdeali | 11

Canfeda Kampanyasının Askerileşmesi | 12

Sonuç | 19

Kaynakça | 21

İran’da Seferberlik İklimi ve “Canfeda” Kampanyası

Temel Çıkarımlar

- İran’ın 2025 ve 2026 savaşları sonrasında benimsediği ön alıcı savunma yaklaşımı, Canfeda kampanyası aracılığıyla askerî alanın ötesine taşınarak toplumsal seferberlik ve iç güvenlik mekanizmalarını da kapsayacak biçimde genişlemektedir.
- Canfeda kampanyası, ABD’nin olası sınırlı kara ve amfibi harekâtlarına, ABD-İsrail hava saldırılarının yaratabileceği istikrarsızlığa, sınır güvenliği tehditlerine ve ekonomik kriz kaynaklı kitlesel protestolara karşı çok katmanlı bir hazırlık niteliği taşımaktadır.
- Ağustos 2026’daki üst düzey askerî atamalar, özellikle Hüseyin Taib’in Besic Teşkilatının başına getirilmesi, İran’ın yeni savunma yapılanmasında istihbarat, iç güvenlik ve toplumsal seferberliğe verdiği önceliği ortaya koymaktadır.
- Eylül 2026’da tabur esaslı askerî eğitim yapısına dönüştürülen Canfeda kampanyası; mikro İHA, hava savunma, karşı-istihbarat ve kentsel savunma eğitimleriyle olası sınırlı harekâtlara karşı düşük maliyetli, yerel ve yaygın bir direniş kapasitesi oluşturmayı hedeflemektedir.
- Canfeda tatbikatlarının Tahran, Huzistan, Fars ve Hürmüzgan’da yoğunlaşması, İran’ın özellikle Hürmüz Boğazı, güney kıyıları ve stratejik adalara yönelik askerî tehditleri önceliklendirdiğini göstermektedir.
- Besic bünyesinde geliştirilen mahalle merkezli örgütlenme, halk istihbarat ağı ve hızlı müdahale kapasitesi, dış tehditlere karşı toprak savunması ile iç tehditlere karşı toplumsal denetimi aynı güvenlik yapılanmasında birleştirmektedir.
- Canfeda kampanyası, askerî hazırlık ve caydırıcılığın yanı sıra savaş koşullarını toplumsal gündemin merkezine taşıyarak ekonomik sorunların yarattığı protesto potansiyelini sınırlandırmaya ve rejimin iç güvenlik kapasitesini güçlendirmeye hizmet etmektedir.

Mobilization Climate in Iran and the “Janfada” Campaign

Key Takeaways

- Iran's shift toward a preemptive defense posture following the 2025 and 2026 wars has extended beyond the military sphere through the Janfada (Sacrifice for Iran) campaign, incorporating societal mobilization and domestic security mechanisms into its evolving defense strategy.
- The Janfada campaign represents a multilayered preparedness initiative designed to address potential limited US ground and amphibious operations, instability arising from renewed US-Israeli airstrikes, border security threats, and mass protests driven by the economic crisis.
- The senior military appointments of August 2026, particularly Hossein Taeb's appointment as head of the Basij Organization, underscore the growing importance of intelligence, internal security, and societal mobilization in Iran's evolving defense architecture.
- The transformation of Janfada into a battalion-based military training structure in September 2026 reflects Tehran's efforts to develop a decentralized, low-cost resistance capability through training in FPV drones, air defense, counterintelligence, and urban warfare.
- The geographical concentration of Janfada exercises in Tehran, Khuzestan, Fars, and Hormozgan highlights Iran's prioritization of military threats involving the Strait of Hormuz, its southern coastline, and strategically significant islands.
- The Basij's neighborhood-based organization, civilian intelligence networks, and rapid-response capabilities increasingly integrate territorial defense against external threats with mechanisms of domestic surveillance and social control.
- Beyond military preparedness and deterrence, the Janfada campaign serves a domestic political function by placing wartime conditions at the center of public attention, potentially containing protest mobilization driven by economic grievances and reinforcing the regime's internal security capacity.

فضای بسیج عمومی در ایران و پویش «جان‌فدا»

یافته های کلیدی

- رویکرد دفاع پیش‌دستانه‌ای که ایران پس از جنگ‌های ۲۰۲۵ و ۲۰۲۶ در پیش گرفته، در قالب پویش «جان‌فدا» از سطح آمادگی صرفاً نظامی فراتر رفته و به بخشی از سازوکار گسترده‌تر بسیج اجتماعی و تقویت امنیت داخلی تبدیل شده است.
- پویش «جان‌فدا» را می‌توان جلوه‌ای از آمادگی چندلایه ایران در برابر طیفی از تهدیدها دانست؛ از عملیات محدود زمینی و آب‌خاکی احتمالی آمریکا و بی‌ثباتی ناشی از حملات هوایی آمریکا و اسرائیل گرفته تا تهدیدات مرزی و اعتراضات گسترده‌ای که ممکن است در نتیجه تشدید بحران اقتصادی شکل گیرد.
- انتصاب‌های نظامی سطح بالا در اوت ۲۰۲۶، به‌ویژه قرار گرفتن حسین طائب در رأس سازمان بسیج، نشان می‌دهد که در معماری دفاعی جدید ایران، اطلاعات، امنیت داخلی و بسیج اجتماعی جایگاهی برجسته‌تر یافته‌اند.
- پویش «جان‌فدا» که در سپتامبر ۲۰۲۶ در قالب آموزش‌های گردان‌محور سامان یافت، با تمرکز بر آموزش‌هایی در حوزه ریزپرنده‌ها، پدافند هوایی، ضداطلاعات و دفاع شهری، در پی ایجاد ظرفیتی کم‌هزینه، محلی و فراگیر برای مقاومت در برابر عملیات محدود احتمالی است.
- تمرکز رزمایش‌های جان‌فدا در تهران، خوزستان، فارس و هرمزگان نشان می‌دهد که ایران تهدیدات نظامی علیه تنگه هرمز، سواحل جنوبی و جزایر راهبردی خود را در اولویت محاسبات امنیتی قرار داده است.
- سازماندهی محله‌محور در چارچوب بسیج، همراه با شبکه اطلاعات مردمی و ظرفیت واکنش سریع، دفاع سرزمینی در برابر تهدیدات خارجی را با کنترل اجتماعی در برابر تهدیدات داخلی در یک سازوکار امنیتی واحد پیوند می‌زند.
- پویش «جان‌فدا»، افزون بر تقویت آمادگی نظامی و بازدارندگی، با وارد کردن شرایط جنگی به متن دستور کار اجتماعی، در جهت مهار ظرفیت اعتراضی ناشی از مشکلات اقتصادی و تقویت توان امنیت داخلی نظام عمل می‌کند.

Giriş

İran'ın Haziran 2025 ve Şubat 2026 savaşlarıyla birlikte savunma ve caydırıcılık doktrininde yaşadığı ve giderek konsolide hale gelen dönüşümün merkezinde ön alıcı ve proaktif bir yaklaşım yer almaktadır. Bu yaklaşıma göre Tahran, tehdidin fiilî hale gelmesini ve ülkenin bir saldırıya maruz kalmasını bekleyip ardından reaktif bir karşılık üretmeye dayanan geleneksel anlayışı büyük ölçüde terk etmiştir. Bunun yerine tehdidin fiiliyata dönüşmesinden önce ön alıcı hamleler gerçekleştirmeyi, sürekli hazırlık durumunu kurumsallaştırmayı ve bu hazırlığın kendisini bir caydırıcılık aracı olarak kullanmayı öngören bir stratejik kültüre geçiş yapılmıştır. Söz konusu dönüşüm, Devrim Muhafızları Ordusu'nun (DMO) 2010'lu yıllardan itibaren bölgesel ölçekte geliştirdiği "ileri savunma" anlayışının iç cepheye ve toplumsal alana doğru genişletilmiş bir versiyonu olarak da okunabilir.¹

Bu doktrin değişiminin izleri, İran'ın ABD ve İsrail ile yaşadığı çatışma süreçlerinde açıkça gözlemlendiği gibi, 2026 yılı itibarıyla ülke içinde yürütülen seferberlik kampanyasında da belirgin biçimde görülmektedir. "Canfeda" adı verilen kampanya, İran'ın ön alıcı biçimde dört farklı potansiyel tehdide yönelik hazırlığına işaret etmektedir. Bu tehditler ABD'nin çıkarma veya indirme operasyonları yoluyla icra edebileceği sınırlı bir kara harekâtı, ABD ve İsrail'in daha yoğun ve kapsamlı yeni bir hava harekâtının yaratabileceği istikrarsızlık, böyle bir ortamda tetiklenebilecek iç güvenlik ve sınır tehditleri ve son olarak derinleşen ekonomik sorunların doğurabileceği kitlesel protesto hareketleridir.

Canfeda kampanyasını tarihsel ve doktrinel bağlamından koparmadan değerlendirmek gerekmektedir. Besic, Ayetullah Humeyni'nin 25 Kasım 1979'da "yirmi milyonluk ordu" kurulması çağrısının ardından 30 Nisan 1980'de resmen teşkil edilmiş; 2007'de DMO Başkomutanının doğrudan otoritesine bağlanmış, 2008'de ise DMO Kara Kuvvetleri yapısına entegre edilmiştir.² Aynı dönemde benimsenen "mozaik savunma" doktrini, DMO'yu biri Tahran için olmak üzere eyalet esaslı otuz bir ayrı komutanlığa bölmüş; bu ademimerkeziyetçi yapı, ABD'nin Irak, Afganistan ve Balkanlar'daki harekâtlarından çıkarılan "merkezî komuta zincirinin kırılabilirliği" dersine dayandırılmıştır. Bu modelde Besic, olası bir işgal senaryosunda

1 Amr Yossef, "Upgrading Iran's Military Doctrine: An Offensive 'Forward Defense'," Middle East Institute, 10 Aralık 2019, <https://www.mei.edu/publications/upgrading-irans-military-doctrine-offensive-forward-defense> (erişim 3 Ağustos 2026)

2 Ali Alfoneh, "The Basij Resistance Force," The Iran Primer, United States Institute of Peace, 2010, <https://iranprimer.usip.org/resource/basij-resistance-force> (erişim 7 Ağustos 2026)

“halk direnişinin çekirdeği” olarak tanımlanmış ve düzenli DMO birliklerini takviye etmekle görevlendirilmiştir.³

Besic’in askerî işlevi, kuruluşundan bu yana toplumsal denetim işleviyle iç içe geçmiştir. Nitekim Besic’in camiler, okullar, üniversiteler ve meslek grupları üzerinden örgütlenen yaygın yapısı, onu hem bir seferberlik rezervi hem de gündelik hayatı gözetleyen bir sosyal kontrol aygıtı haline getirmiştir.⁴ Bu çift işlevlilik, Eylül 2026’da yeniden yapılandırılan Canfeda taburlarının ruhunu anlamak açısından belirleyicidir. Zira aşağıda ayrıntılandırılacağı üzere, yeni yapı dış tehdide karşı toprak savunması ile iç tehdide karşı sokak kontrolünü aynı örgütsel birimde birleştirme amacı taşımaktadır.

Kurumsal Konsolidasyon: 10 Ağustos Atamaları

Eylül ayında ivme kazanan Canfeda kampanyası öncesinde yüksek güvenlik bürokrasisinde gerçekleştirilen atamalar, bu yöndeki hazırlık ve konsolidasyonun öncü göstergeleri olmuştur. Devrim Rehberi Mücteba Hamenei’nin 10 Ağustos 2026’da açıkladığı altı üst düzey atama Genelkurmay Başkanlığı, DMO Başkomutanlığı, DMO Deniz Kuvvetleri ve Besic gibi kritik makamları kapsamıştır.⁵ Bazı analizler bu atamaları stratejik bir yön değişiminden çok Ali Hamenei sonrası düzende rakip sertlik yanlısı ağlar arasındaki iktidar mücadelesinin ve Mücteba Hamenei çevresindeki güvenlik-istihbarat ağının konsolidasyonunun bir yansıması olarak yorumlamıştır.⁶ Ne var ki personel tercihleri, iktidar içi dengelerin ötesinde, yeni tehdit algısıyla da doğrudan ilişkilidir.

DMO Deniz Kuvvetleri Komutanlığına atanan Ali Ozmayi’nin uzun yıllar Bender Lenge merkezli 5. Bölge Komutanlığını yürütmüş olması hem mevcut konjonktür hem de yeni savunma stratejisi bakımından anlam taşımaktadır. Bu bölgenin sorumluluk sahası Keşm ve Kiş adalarının yanı sıra Büyük Tunb, Küçük Tunb ve Ebu Musa gibi Hürmüz Boğazı güvenliği açısından kritik noktaları kapsamaktadır. Söz konusu adalar, İran’ın Hürmüz üzerindeki askerî etkinliğinin sürdürülmesi bakımından önem taşıdığı gibi ABD’nin olası bir amfibi/kara harekâtında öne çıkabilecek alanlar arasındadır. Amfibi harekât doktrininde adalar, kıyıya yönelik ana harekât öncesinde ön kademe üsleri veya sınırlı hedefli baskınlar için tercih edilen alanlar olarak tanım-

3 Michael Connell, “Iran’s Military Doctrine,” The Iran Primer, United States Institute of Peace, 2010, <https://iranprimer.usip.org/resource/irans-military-doctrine> (erişim 12 Ağustos 2026)

4 Saeid Golkar, *Captive Society: The Basij Militia and Social Control in Iran* (New York: Columbia University Press / Woodrow Wilson Center Press, 2015).

5 Iran International, “Khamenei names six top commanders, brings ex-spy chief Taeb back to power,” Iran International, 10 Ağustos 2026, <https://www.iranintl.com/en/202608100826> (erişim 14 Ağustos 2026)

6 Amwaj.media, “Inside story: The power struggle behind Khamenei’s new appointments,” Amwaj.media, Ağustos 2026, <https://amwaj.media/en/article/inside-story-the-power-struggle-behind-khameneis-new-appointments> (erişim 26 Ağustos 2026)

lanmaktadır.⁷ Bu nedenle söz konusu sahanın güvenliğınden sorumlu komutanlığı on üç yıl boyunca yürütmüş bir ismin DMO Deniz Kuvvetlerinin başına getirilmesi, Tahran'ın Hürmüz ve güney kıyı kuşağına verdiği önceliğın personel tercihinde yansıması olarak değerlendirilebilir.

Tablo 1: Atamalar ve Stratejik Anlamları

Atanan Kişi	Makam	Geçmiş Görev ve Deneyim	Stratejik Anlam/Tehdit Algısı
Ali Ozmayi	DMO Deniz Kuvvetleri Komutanlığı	Uzun yıllar (on üç yıl) Bender Lenge merkezli 5. Bölge Komutanlığını yürüttü. Sorumluluk sahası: Keşm ve Kiş adaları ile Büyük Tunb, Küçük Tunb ve Ebu Musa.	Hürmüz Boğazı güvenliğı açısından kritik noktaların komutanının donanmanın başına gelmesi, Tahran'ın Hürmüz ve güney kıyı kuşağına verdiği önceliğı yansıtıyor. Adalar, ABD'nin olası amfibi harekâtında ön kademe üsleri veya sınırlı hedefli baskınlar için öne çıkabilecek alanlar.
Kiyumers Haydari	Genelkurmay Başkan Yardımcılığı	Kirmanşah doğumlu; kara kuvvetlerinde tecrübeli. Batıda silahlı Kürt örgütleriyle, güneydoğuda silahlı Beluç örgütleriyle mücadelede önemli saha deneyimine sahip.	Sınır içinde ve ötesinde ayrılıkçı hareketlere yönelik tehdit algısının yükseldiğı, ABD'nin kara ve amfibi harekât seçeneklerinin gündemde olduğı bir dönemde çevre bölgelerdeki güvenlik tehditleri ve olası kara harekâtları tecrübesiyle ilişkilendirilebilir.
Hüseyin Taib	Besic Teşkilatı Komutanlığı	DMO İstihbarat Teşkilatının kuruluşunda yer aldı; 2009-2022 arasında başkanlığını yaptı. Daha önce Besic bünyesinde de çeşitli görevler üstlendi.	İç güvenlik, istihbarat ve bilişsel savaş boyutunu öne çıkarıyor. Atama kararnamesinin ilk iki görevi: "Milyonlarca canfeda"nın Besic kapasitesine katılması ve "halk istihbarat ağı"nın güçlendirilmesi.

7 Joint Chiefs of Staff, *Joint Publication 3-02: Amphibious Operations* (Washington, DC: Joint Chiefs of Staff, 4 Ocak 2019).

Kara Kuvvetleri bünyesinde kapsamlı tecrübeye sahip olan Kirmanşah doğumlu Kiyumers Haydari'nin Genelkurmay Başkan Yardımcılığına getirilmesi de bu tabloyu tamamlamaktadır. Haydari, ülkenin batısında silahlı Kürt örgütleriyle, güneydoğusunda ise silahlı Beluç örgütleriyle mücadelede önemli saha deneyimine sahiptir. Bu tecrübe sınır içinde ve ötesinde ayrılıkçı hareketlere yönelik tehdit algısının yükseldiği, aynı zamanda ABD'nin olası amfibi harekât seçeneklerinin gündemde bulunduğu bir dönemde ayrı bir önem kazanmaktadır. Dolayısıyla Haydari'nin ataması yalnızca genel bir Kara Kuvvetleri birikimiyle değil İran'ın çeperdeki güvenlik tehditleri ve muhtemel kara harekâtlarına ilişkin deneyimiyle de ilişkilendirilebilir.

Tablo 2: Atamaların İki Okuma Düzeyi

Okuma Düzeyi	İçerik
İktidar içi dengeler	Bazı analizler atamaları stratejik yön değişiminden çok Ali Hame-nei sonrası düzende rakip sertlik yanlısı ağlar arasındaki iktidar mücadelesinin ve Mücteba Hamenei çevresindeki güvenlik-istih-barat ağının konsolidasyonunun yansıması olarak yorumluyor.
Yeni tehdit algısı	Personel tercihleri iktidar içi dengelerin ötesinde yeni tehdit algı-sıyla da doğrudan ilişkili: Hürmüz ve güney kıyı kuşağı (Ozmayı), ayrılıkçı hareketler ve olası kara harekâtı (Haydari), iç güvenlik ve bilişsel savaş (Taib).

Tablo 3: Besic'e Yönelik Vurgu

Gösterge	Anlamı
"Silahlı kuvvetler ve Besic Teşkilatı" ifa-desi	Besic, hiyerarşik olarak DMO'nun ve dolayısıyla İran Silahlı Kuv-vetlerinin bir bileşeni olmasına rağmen mesajlarda ayrıca zikre-dildi; bu, yapıya yeni dönemde özel önem atfedildiğini gösteriyor.
Besic'in görev alanı	Çatışma durumunda toplumsal seferberliğin yanı sıra bilişsel savaş, terörizm, provokasyonlar ve toplumsal hareketler gibi yönetimin hibrit tehdit saydığı alanlar.
Muhallif medyanın yorumu	Atama, 2009 ve 2022 protestolarının bastırılmasında rol oynamış deneyimli bir istihbaratçıya tabandan istihbarat ağını ve yeni tek-nolojilerin kullanımını genişletme yetkisi verilmesi olarak oku-nuyor.
Beklenen yeni so-rumluluklar	Olası kara harekâtlarına karşı yerel direnişin örgütlenmesi; top-lumsal hareketlerin kontrolü, ayrılıkçı hareketlerle mücadele, psikolojik-bilişsel savaşa karşı koyma.

Hüseyin Taib'in Besic Teşkilatı Komutanlığına atanması ise yeni yapılanmanın iç güvenlik, istihbarat ve bilişsel savaş boyutu açısından özellikle dikkat çekicidir. DMO İstihbarat Teşkilatının kuruluş sürecinde yer alan ve 2009-2022 yılları arasında bu yapının başında bulunan Taib, daha önce Besic bünyesinde de çeşitli görevler üstlenmiştir. Kariyerinin önemli bölümünün istihbarat ve iç güvenlik alanlarında şekillenmiş olması, yeni dönemde Besic'e yüklenen görevlerle uyum göstermektedir. Nitekim Taib'i atayan kararname, "milyonlarca canfeda"nın Besic kapasitesine katılmasını ve "halk istihbarat ağının" güçlendirilmesini teşkilatın ilk iki görevi olarak saymıştır.⁸ Muhalif medya kuruluşları da atamayı, 2009 ve 2022 protestolarının bastırılmasında rol oynamış deneyimli bir istihbaratçıya tabandan istihbarat ağını ve yeni teknolojilerin kullanımı genişletme yetkisi verilmesi olarak yorumlamıştır.⁹

Mücteba Hamenei'nin atama kararlarını açıklarken Besic'e yaptığı özel vurgu da ayrıca kayda değerdir. İdari ve kurumsal hiyerarşi bakımından DMO'nun bir bileşeni ve dolayısıyla İran Silahlı Kuvvetlerinin bir unsuru olan Besic'in ilgili mesajlarda "silahlı kuvvetler ve Besic Teşkilatı" biçiminde ayrıca zikredilmesi, bu yapıya yeni dönemde özel bir önem atfedildiğini göstermektedir. Zira Besic, çatışma durumunda toplumsal seferberlik görevinin yanı sıra bilişsel savaş, terörizm, provokasyonlar ve toplumsal hareketler gibi İran yönetiminin hibrit tehdit kapsamında değerlendirdiği alanlarda da görev üstlenmektedir. Bu durum, teşkilatın yeni savunma stratejisinde daha merkezî bir konuma taşınacağını; olası kara harekâtlarına karşı yerel direnişin örgütlenmesi, toplumsal hareketlerin kontrolü, ayrılıkçı hareketlerle mücadele ve psikolojik-bilişsel savaşa karşı koyma gibi alanlarda daha fazla sorumluluk üstleneceğini düşündürmektedir.

Tehdit Algısının Maddi Zemini: Washington'daki Seçenekler ve İsrail'in Rejim Değişikliği İdeali

Tahran'ın seferberlik takvimi, ABD'deki askerî ve siyasi gelişmelerden bağımsız değildir. ABD'nin 82. Hava İndirme Tümeni karargâhı, 1. Tugay Muharebe Timi ve Muharebe Havacılık Tugayı dahil unsurların CENTCOM sorumluluk bölgesindeki görev süresi 30 Ağustos'ta 12 aya kadar uzatılmıştır. Tümen unsurları Mart 2026'dan beri bölgede bulunmaktadır.¹⁰ Açık kaynaklara yansıyan değerlendirmelere göre Başkan Trump'a Ağustos'ta sunulan seçenekler arasında Hürmüz Boğazı yakınındaki İran adalarının kara kuvvetiyle ele geçirilmesi de yer almaktadır. Bölgede tu-

8 Defa Press, "انتصاب حجت الاسلام طائب به سمت رئیس سازمان بسیج مستضعفین," *Defa Press*, 10 Ağustos 2026, <https://defapress.ir/fa/news/854180/> (erişim 11 Ağustos 2026)

9 Iran International, "Khamenei puts veteran intelligence chief Taeab back in charge of Basij," *Iran International*, 10 Ağustos 2026, <https://www.iranintl.com/en/202608104371> (erişim 18 Ağustos 2026)

10 Eve Sampson, "82nd Airborne soldiers have Middle East deployment extended out to a year," *Military Times*, 31 Ağustos 2026, <https://www.militarytimes.com/news/your-military/2026/08/31/82nd-airborne-soldiers-have-middle-east-deployment-extended-out-to-a-year/> (erişim 2 Eylül 2026)

tulan yaklaşık 50 bin askerin gerekçesi ise ekonomik baskı, sınırlı askerî harekât ve geniş çaplı tırmanma arasında seçim imkânının korunması olarak aktarılmaktadır.¹¹ Nitekim, 2026 yılı Nisan ayında, ABD ve İran arasında henüz ateşkes durumuna varılamadığı dönemde ABD'nin İran kıyılarına yönelik bir amfibi harekât gerçekleştirme olasılığı gündeme gelmiş, benzer biçimde Trump İran'ı, sivil altyapıları ve enerji altyapılarını doğrudan hedef almakla tehdit etmiştir. Bu durum İran'ın, ABD'den algıladığı tehdidin niteliğinin bu iki konsept ekseninde yoğunlaşmasını beraberinde getirmiştir. Bununla birlikte, Trump, İran Dışişleri Bakanı Abbas Arakçi'nin 25 Eylül'de BM Genel Kurulu'nda açıkladığı yedi günlük yol haritasını reddetmiş ve ekibine Kasım'daki ara seçimlerden sonra yeni bir bombardıman kampanyası beklediğini söylemiştir.¹²

Bu gelişmeler, Tahran açısından tehdidin soyut bir olasılık değil somut kuvvet konuşlanmaları ve kamuoyuna yansımış harekât seçenekleriyle desteklenen bir senaryo olduğunu göstermektedir. ABD tarafından özellikle hava indirme ve amfibi harekât ile enerji altyapılarına ve sivil altyapılara dönük yoğun hava harekâtı kabiliyetlerinin bölgede tutulması, İran'ın hazırlıklarının neden tam ölçekli bir istiladan çok adalar ve kıyı kuşağına yönelik sınırlı bir kara/amfibi harekât ihtimaline odaklandığını açıklamaktadır.

Diğer yandan, İran'ın söz konusu hazırlıkları aynı zamanda İsrail'in İran'a yönelik "rejim değişikliği" iddiası ve hedefini sürdürdüğü bir ortamda daha fazla anlam kazanmaktadır. İsrail'de, Başbakan Binyamin Netanyahu başta olmak üzere, çeşitli siyasi figürlerin ve başta Mossad olmak üzere güvenlik bürokrasisi yetkililerinin İran'da rejim değişikliği gerçekleştirmek amacıyla faaliyetlerine devam ettiklerini açıklamaları İran'ı özellikle iç güvenlik bağlamında da bir teyakuz durumuna geçirmiştir. Bu bağlamda İran, en yoğun şekilde, İsrail'den, İran'da kitle hareketleri ve istikrarsızlık yaratmaya dönük örtülü operasyonlar gerçekleştirme olasılığı öncelik olarak algılayarak bu olasılığa yönelik olarak, Besic ve Canfeda kampanyası bağlamında ön alıcı hamleler gerçekleştirmektedir.

Canfeda Kampanyasının Askerileşmesi

İran söz konusu tehdit algısı doğrultusunda, Eylül 2026'nın ikinci yarısında Canfeda gönüllü kampanyasını tabur esaslı bir askerî eğitim yapısına dönüştürmüştür. 15 Eylül'de ilk 1.000 Canfeda taburu için kayıt sistemi açılmış ve organizatörlere göre kontenjan 100 dakikadan kısa sürede dolmuştur. Kampanya sözcüsü Sasan Zare'nin açıkladığı program mahallî güvenlik, genel savaş hazırlığı, gözetleme ve istihbarat, mikro İHA (FPV) yönlendirme, omuzdan atılan silahlar ve toplu kurtarma modüllerinden oluşmaktadır. Eğitim temel, tamamlayıcı ve

11 Shir Perets, "Pentagon extends Middle East deployments into 2027 as Iran war continues," *The Jerusalem Post*, 3 Eylül 2026, <https://www.jpost.com/middle-east/iran-news/article-907396> (erişim 6 Eylül 2026)

12 Al Jazeera, "Trump rejects Iran's seven-day roadmap to end war and reopen Hormuz," *Al Jazeera*, 26 Eylül 2026, <https://www.aljazeera.com/news/2026/9/26/trump-rejects-irans-seven-day-roadmap-to-reopen-strait-of-hormuz> (erişim 29 Eylül 2026)

ileri olmak üzere üç kademelidir; içeriği Besic onaylamakta ve bütün silahlı kuvvetlerin eğitim kapasitesinden yararlanılmaktadır. Gözetleme modülünün gerekçesi, savaşta "vuruş noktalarını düşmana bildiren vatan hainleri" olarak açıklanmıştır.¹³ Bu gerekçe, sivil ağın düşmanın hedefleme istihbaratına karşı bir karşı-istihbarat katmanı olarak kurgulandığını açıkça ortaya koymaktadır. Bağımsız kaynaklar da askerî modüllerin uçaksavar ve tanksavar füze kullanımı, mikro İHA ve casuslukla mücadeleyi kapsadığını, eğitimlerin 19 Eylül'de başladığını ve hedefin 1.000 "Halk Millî Direniş Taburu" kurmak olduğunu aktarmıştır.¹⁴ Ekim başında program genişletilmiştir. Zare 3 Ekim'de ilk 1.000 taburun eğitiminin başladığını, ikinci 1.000 tabur için izin çıkarıldığını ve 12 Ekim'den itibaren bekleme listesindekilere geçileceğini açıklamıştır.¹⁵ Besic Eğitim ve Terbiye Yardımcısı Ali Kevseri'nin duyurduğu eğitim başlıkları kentsel savunma, genel silahlar (Kalaşnikof, tabanca), yarı uzman silahlar (keskin nişancı tüfeği, RPG, makineli tüfek), hava savunma, yardım-kurtarma ve iple inişten oluşmakta; kadınlar için bazı başlıkların yerine yangın söndürme ve yön bulma eğitimi konulmaktadır.¹⁶ Kevseri, taburların "her İranlı bir Besici" sloganı çerçevesinde kurulduğunu,¹⁷ programın "yalnızca dış düşmana karşı" olduğunu, temel eğitimin sahada görev almak için henüz yeterli olmadığını ve Canfedaların Besic'e bağlı olduğunu belirtmiştir.¹⁸

Kampanyanın toplumsal tabanına ilişkin veriler de dikkat çekicidir. Kampanya verilerine göre kayıtlıların yüzde 32'si kadındır.¹⁹ 15 yaş üstünden kayıt alınmakta, 15 yaş altındakilerin de ileride kampanyaya dahil edilmesi ve bu yaş grubunun eğitiminde Eğitim Bakanlığı kapasitesinden yararlanılması planlanmaktadır. Askerî görevi tercih edenlerin oranı ise farklı kaynaklarda %26 ve %40 olarak iki ayrı biçimde aktarılmıştır.²⁰ Bu yaş sınırının aşağı çekilmesi planı, seferberliğin yalnızca konjonktürel bir hazırlık değil, yeni kuşakların sosyalleş-

13 Egtesad Online, "پویش جانفدا وارد فاز نظامی شد؟/ آموزش‌های ویژه از هفته آینده آغاز می‌شود," Egtesad Online, 16 Eylül 2026, <https://www.eghtesadonline.com/fa/news/2163407/> (erişim 16 Eylül 2026)

14 Ata Mohamed Tabriz, "IRGC Expands Civilian Weapons Training Under 'Janfada' Banner," IranWire, 17 Eylül 2026, <https://iranwire.com/en/features/157730-irgc-expands-civilian-weapons-training-under-janfada-banner/> (erişim 17 Eylül 2026)

15 Borna, "زارع: مجوز هزار گردان دوم «جانفدا» صادر شد/ از ۰۲ مهر به سراغ افراد در فهرست انتظار می‌رویم," Borna, 3 Ekim 2026, <https://borna.news/fa/news/2397003/> (erişim 5 Ekim 2026)

16 Kayhan, "ارتش و بسیج برای آموزش ده‌ها هزار جانفدا پای کار آمدند," Kayhan, 4 Ekim 2026, <https://kayhan.ir/fa/news/339298/> (erişim 5 Ekim 2026)

17 YJC, "کوثری: جانفدا زمینه تحقق شعار هر ایرانی یک بسیجی را فراهم کرد," YJC, 3 Ekim 2026, <https://www.yjc.ir/fa/news/9135368/> (erişim 5 Ekim 2026)

18 Entekhab, "معاون سازمان بسیج: برنامه درنظر گرفته شده برای جانفداها صرفاً برای مقابله با دشمن خارجی است نه," Entekhab, 5 Ekim 2026, <https://www.entekhab.ir/fa/news/942209/> (erişim 5 Ekim 2026)

19 Egtesad Online, "پویش جانفدا وارد فاز نظامی شد؟/ آموزش‌های ویژه از هفته آینده آغاز می‌شود," Egtesad Online, 16 Eylül 2026, <https://www.eghtesadonline.com/fa/news/2163407/> (erişim 19 Eylül 2026)

20 Danesjoo (SNN), "زارع: ۰۴ درصد داوطلبان پویش «جانفدا» برای فعالیت نظامی اعلام آمادگی کردند," Danesjoo (SNN), 16 Eylül 2026, <https://snn.ir/fa/news/1455863/> (erişim 17 Eylül 2026)

me süreçlerine yerleştirilmek istenen uzun vadeli bir ideolojik-askerî proje olduğuna işaret etmektedir.²¹ Zare, 3 Ekim'de kayıtlıların %26'sının askerî/güvenlik, %20'sinin yardım-kurtarma alanını tercih ettiğini açıklamış,²² ayrıca mahalle merkezli bir örgütlenme sisteminin kurulduğunu ve Kızılay ile birlikte 10 bin mahalle yardım-kurtarma birimi oluşturulacağını duyurmuştur.²³ Güney Horasan'da il DMO komutanı, daha önce Besic üyesi olmayan yaklaşık 14.500 kişinin Canfeda olarak tespit edildiğini ve hedefin 20 bin olduğunu belirtmiştir.²⁴ Bu veri kampanyanın Besic dışındaki nüfusa açılma aracı olarak kullanıldığını göstermektedir. Muhalif *Iran International*'a ulaşan ve bağımsız kaynaklarca doğrulanmayan mesajlarda ise yeni eğitim yılıyla birlikte okullarda öğrencilere Besic üyeliği ve Canfeda kaydı için baskı yapıldığı ileri sürülmüştür.²⁵

Kampanyanın görünürlük stratejisi de kentsel mekânın militarize edilmesine dayanmaktadır. Tahran'daki reklam panolarında SVD keskin nişancı tüfeği, omuzdan atılan füze, dalış ve yön bulma eğitimleri tanıtılmış;²⁶ Tahran tatbikatı için kayıtlar camilerde, Besic üslerinde ve gece toplantılarının yapıldığı meydanlarda alınmıştır.²⁷ 18 Eylül'deki Tahran tatbikatı "313 bin kişilik" olarak ilan edilmiştir. Muhammed Resulullah Kolordusu (Büyük Tahran) Komutanı Hasan Hasanzade, birliklerin 72 kişilik taburlar halinde spor kulüpleri, dinî heyetler, meslek grupları ve öğrencilerden kurulduğunu ve "Tahran'ın savunması" için örgütlendiğini açıklamıştır.²⁸ Kullanılan sayıların (313 ve 72) Şii siyasal kültüründe Mehdi'nin ashâbı ve Kербela şehitleri gibi güçlü sembolik karşılıklarının bulunması, seferberliğin askerî olduğu kadar dinî-mitik bir anlatıyla da çerçevelendiğini göstermektedir. Tatbikatta İHA'lar ve hava

21 Al Jazeera, "What's behind Iranian authorities' push for a mass mobilisation campaign?," *Al Jazeera*, 20 Eylül 2026, <https://www.aljazeera.com/economy/2026/9/20/whats-behind-iranian-authorities-push-for-a-mass-mobilisation-campaign> (erişim 21 Eylül 2026)

22 Jamejam Online, "«جانفدا»ها به میدان می آیند," Jamejam Online, 3 Ekim 2026, <https://jamejamonline.ir/fa/news/1566927/> (erişim 5 Ekim 2026)

23 ISCA News, "تبیین استراتژی سازماندهی محله محور و تشکیل ۰۱ هزار یگان امداد و نجات جانفدا," *ISCA News*, 3 Ekim 2026, <https://www.iscanews.ir/news/1320312/> (erişim 5 Ekim 2026)

24 Mehr News Agency, "سردار بهروز: «جانفدا» از یک حرکت مردمی به رزمایشی گسترده تبدیل شد," Mehr News Agency, 5 Ekim 2026, <https://www.mehrnews.com/news/6968341/> (erişim 5 Ekim 2026)

25 Iran International, "سایت حالوش از کشته شدن ۵ عضو فاطمیون در زاهدان همزمان با درگیری در دیگر شهرها," *Iran International*, 2 Ekim 2026, <https://www.iranintl.com/202610022351> (erişim 5 Ekim 2026)

26 Fararu, "از رزمایش «جانفدایان ایران» در تهران چه می دانیم?," Fararu, 16 Eylül 2026, <https://fararu.com/fa/news/1002571/> (erişim 20 Eylül 2026)

27 Egtesad Online, "جزئیات رزمایش «جان فدای ایران» در تهران | زمان و مسیر اعلام شد," Egtesad Online, 16 Eylül 2026, <https://www.eghtesadonline.com/fa/news/2163239/> (erişim 18 Eylül 2026)

28 Mehr News Agency, "ثبت نام ۰۰۵ هزار جانفدا در تهران؛ آمریکا به اهداف خود در جنگ نرسید," Mehr News Agency, 13 Eylül 2026, <https://www.mehrnews.com/news/6945726/> (erişim 14 Eylül 2026)

savunma bataryaları da sergilenmiştir.²⁹ Aynı sembolik çerçeve Ekim başındaki il tatbikatlarında da sürmüştür: 1 Ekim'de Isfahan'daki tatbikatta Hüseyin Taib ruhani kıyafeti olmadan yer almış,³⁰ Kirmanşah'ta ise il ilmiye havzasından 300 kişilik bir "ruhani taburu" tatbikata katılmıştır.³¹

23 Eylül'de Tahran İmam Hüseyin Meydanı'nda ilk Canfeda eğitim üssü Hüseyin Taib'in katılımıyla açılmıştır. Taib, gönüllülerin önce "altı savunma alanı" ile tanıştırılıp değerlendirileceğini, ardından uzman savunma taburlarına alınacağını, eğitimin "bireysel silahtan FPV'ye, hava savunma ve uçaksavar silahlarına" uzanacağını ve modelin il ve ilçelere yayılacağını belirtmiştir.³² Açılıştta Taib'in bizzat atış yapması, teşkilat komutanının sürece doğrudan sahiplik ettiğini gösteren sembolik bir jest olarak öne çıkmıştır.³³ 25 Eylül'deki ikinci aşamada İnkılap-Azadi aksında 40 bin motosikletlinin geçiş yapması,³⁴ son aylarda Tahran ve diğer kentlerde silahlı gençlerin kontrol noktalarında görev aldığının gözlemlenmesiyle birlikte değerlendirildiğinde, yapının hızlı müdahale ve sokak kontrolü kapasitesine de işaret etmektedir.³⁵ 3 Ekim'de Tahran Heft-i Tir Meydanı'nda ikinci Canfeda eğitim üssü açılmış; Tahran'da en az 14 meydanın, her il merkezinde bir ila üç meydanın eğitim üssüne dönüştürüleceği duyurulmuştur.³⁶ Bu aşamada Erteş de sürece resmen dahil olmuştur. Erteş Eğitim Yardımcısı Tuğgeneral Muhammed Rıza Aliyannejad dört kuvvetin meydanlarda eğitim vereceğini açıklamış, Heft-i Tir üssünün eğitimi Erteş Hava Savunma Kuvveti'ne verilmiş ve Tahran'daki üç Erteş eğitim tesisi Canfeda gönüllülerine tahsis edilmiştir.³⁷

29 Al Jazeera, "Iranians rally in biggest show of defiance against US since war began," *Al Jazeera*, 18 Eylül 2026, <https://www.aljazeera.com/news/2026/9/18/iranians-rally-in-biggest-show-of-defiance-against-us-since-war-began> (erişim 18 Eylül 2026)

30 Bartarinha, "حضور طائب بدون لباس روحانیت در رزمایش «جانفدایان»," *Bartarinha*, 1 Ekim 2026, <https://me-l.co/3uayrvdb> (erişim 5 Ekim 2026)

31 Hawzah News, "رزمایش ۵ هزار نفری «جانفدایان ایران» در کرمانشاه برگزار شد," *Hawzah News*, 1 Ekim 2026, <https://www.hawzahnews.com/news/1430381/> (erişim 5 Ekim 2026)

32 Mehr News Agency, "طائب: بیش از هزار گردان «جانفدا» سازماندهی می‌شوند," *Mehr News Agency*, 23 Eylül 2026, <https://www.mehrnews.com/news/6956725/> (erişim 23 Eylül 2026)

33 Tabnak, "تصاویر آغاز آموزش نظامی جانفداها با شلیک طائب," *Tabnak*, 23 Eylül 2026, <https://www.tabnak.ir/fa/news/1395734/> (erişim 25 Eylül 2026)

34 Hamshahri Online, "گزارش تصویری از رزمایش جانفدا و افتتاح نخستین مرکز آموزش تیراندازی و نظامی این," *Hamshahri Online*, 25 Eylül 2026, <https://www.hamshahrionline.ir/news/1071594/> (erişim 30 Eylül 2026)

35 Al Jazeera, "What's behind Iranian authorities' push for a mass mobilisation campaign?," *Al Jazeera*, 20 Eylül 2026, <https://www.aljazeera.com/economy/2026/9/20/whats-behind-iranian-authorities-push-for-a-mass-mobilisation-campaign> (erişim 23 Eylül 2026)

36 Kayhan, "ارتش و بسیج برای آموزش دهها هزار جانفدا پای کار آمدند," *Kayhan*, 4 Ekim 2026, <https://kayhan.ir/fa/news/339298/> (erişim 5 Ekim 2026)

37 Danesjoo (SNN), "از افتتاح دومین پایگاه تا ورود ارتش؛ «جانفدا» در مسیر آموزش و سازماندهی," *Danesjoo (SNN)*, 3 Ekim 2026, <https://snn.ir/fa/news/1464425/> (erişim 5 Ekim 2026)

Diğer yandan, Tahran'dan sonraki il tatbikatlarında coğrafi yoğunlaşma tablosuna bakıldığında da İran'ın tehdit algısına dair önemli veriler kendisini göstermektedir. Söz konusu tatbikatların güneybatı ve güneyde yoğunlaştığı görülmektedir. 24 Eylül'de Huzistan'daki tatbikatına katılım Mehr Haber Ajansı'nda 70 bin,³⁸ Veliasr Kolordusu Komutanı Hasan Şahvarpur'un açıklamasında ise 100 bin olarak verilmiştir.³⁹ Aynı gün Fars'ta, Şiraz başta olmak üzere⁴⁰ 40 noktada eşzamanlı tatbikat yapılmış ve hedef katılım 150 bin olarak duyurulmuştur.⁴¹ 27 Eylül'de Hürmüzgan'da İmam Seccad Kolordusu'nun düzenlediği tatbikat; Bender Abbas,⁴² Minab, Cask, Sirik, Bender Lenge ve Parsiyan ile birlikte Keşm, Kiş, Ebu Musa ve Hürmüz adalarında eşzamanlı olarak icra edilmiştir. Katılım 110 bin olarak ilan edilmiş, amaç "Basra Körfezi sahil ve adalarında" savunmaya hazırlığın gösterilmesi olarak tanımlanmıştır.⁴³ Temmuz sonunda yayımlanan bir haberde, yıllardır var olan Hürmüzgan Deniz Besici'nin ada savunmasına hazır "canfedalar" olarak sunulduğu dikkate alındığında,⁴⁴ Eylül tatbikatının ada savunması temasını il ölçeğine taşıdığı görülmektedir. Eylül sonu ve Ekim başında tatbikatlar batı sınır illerine ve iç bölgelere de yayılmıştır. 29 Eylül'de İlam'da ve sınır kenti Mehran'da,⁴⁵ 1 Ekim'de Isfahan ve Kirmanşah'ta tatbikat yapılmıştır. Kirmanşah'taki katılım 50 bin olarak ilan edilmiş,⁴⁶ Isfahan'da il genelinde 1 milyonu aşkın kayıt bulunduğu ileri sürülmüştür.⁴⁷ Zencan'daki tatbikata DMO Komutanı Danışmanı Muhammed Rıza Nakdi katılmıştır.⁴⁸ Taib, İsfahan'daki konuşmasında talepler karşılanana kadar Hürmüz Boğazı'nın

-
- 38 Mehr News Agency, "جانفدایان خوزستان آمادگی خود را به رخ کشیدند," Mehr News Agency, 24 Eylül 2026, <https://www.mehrnews.com/news/6957206/> (erişim 24 Eylül 2026)
- 39 Danesjoo (SNN), "قدردانی فرمانده سپاه خوزستان از حضور ۰۰۱ هزار نفری مردم در رزمایش جانفدایان," Danesjoo (SNN), 25 Eylül 2026, <https://snn.ir/fa/news/1460266/> (erişim 25 Eylül 2026)
- 40 Mehr News Agency, "آغاز رزمایش جانفدایان ایران در شیراز," Mehr News Agency, 24 Eylül 2026, <https://www.mehrnews.com/news/6957158/> (erişim 26 Eylül 2026)
- 41 Khabaronline, "رزمایش جانفدایان ایران در فارس/حماسه ۰۵۱ هزار نفری در چهل نقطه استان," Khabaronline, 20 Eylül 2026, <https://www.khabaronline.ir/news/2277040/> (erişim 20 Eylül 2026)
- 42 Mehr News Agency, "رزمایش جانفدایان ایران در بندر عباس," Mehr News Agency, 27 Eylül 2026, <https://www.mehrnews.com/photo/6960677/> (erişim 27 Eylül 2026)
- 43 Mehr News Agency, "آدرس محل برگزاری رزمایش جانفدا در شهرهای مختلف هرمزگان," Mehr News Agency, 26 Eylül 2026, <https://www.mehrnews.com/news/6959408/> (erişim 28 Eylül 2026)
- 44 Mashregh News, "آمادگی جانفدایان برای دفاع از جزایر ایرانی," Mashregh News, 28 Temmuz 2026, <https://www.mashreghnews.ir/news/1828985/> (erişim 21 Ağustos 2026)
- 45 Defa Press, "رزمایش جانفدایان ایران در شهر مرزی مهران برگزار شد," Defa Press, 29 Eylül 2026, <https://defapress.ir/fa/news/866618/> (erişim 5 Ekim 2026)
- 46 Hawzah News, "رزمایش ۰۵ هزار نفری «جانفدایان ایران» در کرمانشاه برگزار شد," Hawzah News, 1 Ekim 2026, <https://www.hawzahnews.com/news/1430381/> (erişim 5 Ekim 2026)
- 47 IQNA, "رزمایش «جانفدایان اصفهان؛ نصف جهان» برگزار می‌شود," IQNA, 30 Eylül 2026, <https://iqna.ir/fa/news/4379321/> (erişim 5 Ekim 2026)
- 48 Kayhan, "برگزاری رزمایش بزرگ جانفدایان در اصفهان و زنجان با حضور پرشور مردم ولایتمدار," Kayhan, 2 Ekim 2026, <https://kayhan.ir/fa/news/339184/> (erişim 5 Ekim 2026)

açılmayacağını söylemiştir.⁴⁹ Kuzey Horasan'da 6 Ekim, Güney Horasan'da 11 Ekim için tatbikat duyurulmuştur.⁵⁰

Tablo 4: İl Tatbikatları ve Coğrafi Yoğunlaşma

Tarih	İl / Komuta	Kapsam	Katılım (ilan edilen)
24 Eylül	Huzistan	Tatbikat düzenlendi. Katılım iki kaynakta farklı verildi.	Mehr Haber Ajansı: 70 bin Veliasr Kolordusu Komutanı Hasan Şahvarpur: 100 bin
24 Eylül	Fars	Şiraz başta olmak üzere 40 noktada eşzamanlı tatbikat.	Hedef katılım: 150 bin
27 Eylül	Hürmüzgan (İmam Seccad Kolordusu)	Bender Abbas, Minab, Cask, Sirik, Bender Lenge ve Parsiyan ile Keşm, Kiş, Ebu Musa ve Hürmüz adalarında eşzamanlı icra edildi. Amaç: “Basra Körfezi sahil ve adalarında” savunmaya hazırlığın gösterilmesi.	110 bin
29 Eylül	İlam	İlam kenti ve sınır kenti Mehran'da tatbikat.	—
1 Ekim	İsfahan	Taib'in katılımıyla tatbikat. İl genelinde 1 milyonu aşkın kayıt bulunduğu ileri sürüldü.	—
1 Ekim	Kirmanşah	Kent merkezinde tatbikat; il ilmiye havzasından 300 kişilik “ruhani taburu” katıldı.	50 bin

Düzenli kuvvetler cephesinde yeni bir kaydırma gözlenmemekle birlikte, Ordu (Erteş) Mekran kıyısındaki konuşlanmasının ölçeğini ilk kez rakamla açıklamıştır. Erteş Kara Kuvvetleri Komutanı Tuğgeneral Ali Cihanşahi 16 Eylül'de birliklerin büyük bölümünün kuzeybatı, batı, güneybatı, kuzeydoğu, doğu ve güneydoğu sınırlarında olduğunu, yaklaşık 10 tugayın Mekran ve

49 Hawzah News, “جانفدا از عرصه دفاعی و استراتژیک به عرصه خدمت و پیشرفت کشور رسیده است”, Hawzah News, 1 Ekim 2026, <https://www.hawzahnews.com/news/1430554/> (erişim 5 Ekim 2026)

50 IQNA, “برپایی رزمایش «جانفدایان ایران» در خراسان شمالی”, IQNA, 4 Ekim 2026, <https://iqna.ir/fa/news/4380263/> (erişim 5 Ekim 2026)

Umman Denizi kıyısında konuşlu bulunduğunu belirtmiş ve bu konuşlanmanın düşmanı “kara harekâtından vazgeçirdiğini” ileri sürmüştür.⁵¹ Cihanşahi 20 Eylül’de ise bu birliklerin savaş öncesinden beri sınırda olduğunu, sınırda özel kuvvet, hızlı müdahale, mekanize ve topçu birliklerinin bulunduğunu ve kuvvetin “çevik, hareketli, hızlı müdahale eden ve çok becerili” bir yapıya dönüştürüldüğünü ifade etmiştir.⁵²

DMO Kara Kuvvetleri Komutanı Tuğgeneral Muhammed Keremi’nin 23 Eylül’de kuzeybatıdaki harekât üslerini ziyaret etmesi, Temmuz-Ağustos’taki güney teftişlerinin ardından kuzeybatı hattının da gündemde tutulduğunu göstermektedir.⁵³ Silahlı kuvvetlerin 22 Eylül (31 Şehriver) geçit töreninin “ülkenin savaş koşulları” gerekçesiyle iptal edilmesi ve İran basınında kararın birliklerin bir kısmının “gerçek görevlerde” bulunmasıyla açıklanması,⁵⁴ hazırlık düzeyinin tören ritüellerinin önüne geçtiğini göstermektedir. DMO Sözcüsü Hüseyin Muhibbi’nin 21 Eylül’de uzun süreli savaşa hazır olduklarını ve yeni bir saldırıda “savaşın coğrafyasını”, silahları ve hedefleri değiştireceklerini söylemesi ise savunma hazırlığının yatay tırmanma tehdidiyle desteklendiğini ortaya koymaktadır.⁵⁵ Sınır hatlarındaki güvenlik olayları da Ekim başında yoğunlaşmıştır. Güneydoğuda 1 Ekim’de Zahedan’ın Menzelab bölgesindeki çatışmada DMO Kara Kuvvetleri Kudüs Karargâhı altı silahlıının öldürüldüğünü açıklamış,⁵⁶ 2 Ekim’de Rask’ta en az altı saat süren operasyonda iki militanın öldürüldüğü ve bu ekibin 8 Eylül’de bir Besic havza komutanını öldüren ekip olduğu ileri sürülmüştür.⁵⁷ Aynı gün Beluç insan hakları kaynağı Haalvsh, Zahedan’da beş Fatımiyyun mensubunun öldürüldüğünü bildirmiş; bu bilgi resmî kaynaklarca doğrulanmamıştır.⁵⁸ Kuzeybatıda ise 28 Eylül’de Kürdistan eyaletinin Kamyaran ilçesinde bir Besic mensubu silahlı saldırıda öldürülmüş, saldırıyı bir Kürt muhalif grup üstlenmiştir.⁵⁹

51 Borna, “فرمانده نیروی زمینی ارتش: آمادگی نیروهای مسلح بیشتر از جنگ تحمیلی سوم است”, Borna, 16 Eylül 2026, <https://borna.news/fa/news/2390186/> (erişim 16 Eylül 2026)

52 Egtesad Online, “آمادباش کامل نیروهای یگان مرزی ایران / جنگ زمینی در راه است؟”, Egtesad Online, 20 Eylül 2026, <https://www.eghtesadonline.com/fa/news/2164118/> (erişim 22 Eylül 2026)

53 Mehr News Agency, “سردار کرمی: در برابر دشمن ذره‌ای کوتاه نخواهیم آمد”, Mehr News Agency, 23 Eylül 2026, <https://www.mehrnews.com/news/6956054/> (erişim 24 Eylül 2026)

54 Egtesad24, “در آستانه هفته دفاع مقدس رژه نیروهای مسلح لغو شد”, Egtesad24, 22 Eylül 2026, <https://eghtesaad24.ir/fa/news/381170/> (erişim 22 Eylül 2026)

55 Danesjoo (SNN), “سختگویی سپاه: برای جنگ طولانی مدت آمادگی داریم/ جغرافیای جنگ را در صورت تجاوز دشمن تغییر”, Danesjoo (SNN), 21 Eylül 2026, <https://snn.ir/fa/news/1458028/> (erişim 21 Eylül 2026)

56 IranWire, “Seven Dead in Checkpoint Attack and Four-Hour Siege in Sistan and Baluchestan”, IranWire, 2 Ekim 2026, <https://iranwire.com/en/features/158383-seven-dead-in-checkpoint-attack-and-four-hour-siege-in-sistan-and-baluchestan/> (erişim 5 Ekim 2026)

57 Entekhab, “سپاه: یک تیم تروریستی در راسک منهدم و ۲ تروریست به هلاکت رسیدند”, Entekhab, 2 Ekim 2026, <https://www.entekhab.ir/fa/news/941871/> (erişim 5 Ekim 2026)

58 Iran International, “سایت حالوش از کشته شدن ۵ عضو فاطمیون در زاهدان هژمان با درگیری در دیگر شهرها خبر”, Iran International, 2 Ekim 2026, <https://www.iranintl.com/202610022351> (erişim 5 Ekim 2026)

59 Rudaw, “Kurdish dissident group claims responsibility for killing Basij member in western Iran”, Rudaw, 1 Ekim 2026, <https://rudaw.net/english/categories/iran/1079536> (erişim 5 Ekim 2026)

Sonuç

Eylül verileri bütüncül olarak ele alındığında, İran'ın olası bir ABD kara harekâtına, ABD/İsrail tarafından gerçekleştirilebilecek yoğun bir hava harekâtının yaratabileceği istikrarsızlığa ve ülke içinde gelişebilecek kitlesel protesto hareketlerine karşı ön alıcı bir hazırlık içinde bulunduğu görülmektedir. Bu süreçte Besic, hazırlığın öncü ve merkezî aktörü olarak öne çıkmaktadır. Besic'in daha aktif ve merkezî bir konuma taşınmasının en önemli nedenlerinden biri, kısa süre önce teşkilatın başına getirilen Hüseyin Taib'in istihbarat merkezli kariyerinin teşkilat üzerinde yarattığı dönüştürücü etkidir. Bulgular beş başlık altında gruplandırılabilir.

Birincisi, operasyonel mantık bakımından hazırlık tam ölçekli bir istilaya değil sınırlı bir çıkarmaya ve sonrasındaki direnişe göre biçimlenmiştir. Gözcülük ve karşı-istihbarat modülleri düşmanın hedefleme zincirini körleştirmeye; FPV ve omuzdan atılan silahlar, helikopter ya da küçük tekneyle yapılacak bir çıkarmaya karşı düşük maliyetli bir savunma katmanı kurmaya; uçaksavar eğitimi ise alçak irtifa tehdidine yöneliktir. Bu tercih, Rusya-Ukrayna savaşında ucuz FPV İHA'ların zırhlı ve hava unsurlarına karşı sağladığı maliyet asimetrisinin İran tarafından içselleştirildiğini de düşündürmektedir. Söz konusu yaklaşım, mozaik savunmanın temel varsayımı olan, düşmanı konvansiyonel olarak yenmek yerine savaşıma iradesini kırarak bir yıpratma maliyeti yaratma mantığıyla da tutarlıdır.⁶⁰

İkincisi, coğrafi sıralama bakımından tatbikatların Tahran, ardından Huzistan ve Fars, son olarak Hürmüzgan kıyı ve adaları şeklinde ilerlemesi, Washington'da tartışılan ada ve kıyı seçenekleriyle örtüşmektedir. Öte yandan Erteş ve DMO Kara Kuvvetleri yetkililerinin kuzeybatıdaki birlikleri sıklıkla denetlemesi, Kürt silahlı grupları üzerinden açılacak ikinci bir kara cephesine ilişkin kaygının sürdüğüne işaret etmektedir.

Üçüncüsü, zamanlama bakımından takvim, Trump'ın yeni bir saldırı için ara seçim sonrasını işaret etmesiyle uyumludur. Hafta sonlarına yayılan üç kademeli eğitim, haftalar süren bir hazırlığı öngörmektedir. Bu çerçevede Tahran'ın Ekim ayını bir hazırlık penceresi olarak kullandığı değerlendirilmektedir.

Dördüncüsü, örgütsel yapı bakımından mahallî güvenlik modülü, motosikletli birlikler ve halk istihbarat ağı görevi birlikte ele alındığında, toprak savunması ile sokak kontrolünün aynı taburlarda birleştirilmesi eğilimi belirginleşmektedir. Bu durum, Besic'in kuruluşundan bu yana taşıdığı askerî seferberlik ve toplumsal denetim şeklindeki ikili işlevin savaş koşullarında yeniden üretilmesi anlamına gelmektedir.⁶¹

60 Michael Connell, "Iran's Military Doctrine," The Iran Primer, United States Institute of Peace, 2010, <https://iranprimer.usip.org/resource/irans-military-doctrine> (erişim 10 Eylül 2026)

61 Saeid Golkar, *Captive Society: The Basij Militia and Social Control in Iran*, New York: Columbia University Press / Woodrow Wilson Center Press, 2015.

Beşincisi, siyasal-toplumsal işlev bakımından seferberlik iklimi, yoğun ekonomik sorunlarla karşı karşıya olan İran'da toplumsal ilgi ve odağın "savaş koşulları"na yönlendirilmesine ve ekonomik-toplumsal sorunların gölgede bırakılmasına hizmet etmektedir. Bu doğrultuda casuslukla mücadele ve terörle mücadele gibi iç güvenlik tedbirleri meşruiyet kazanmakta ve potansiyel toplumsal tepkilerin önü alınabilmektedir. Dış tehdit algısının toplumda kısa vadeli bir "bayrak etrafında kenetlenme" etkisi yaratabileceği bilinmekle birlikte,⁶² bu etkinin ekonomik kriz derinleştikçe aşınma eğilimi taşıdığı da göz ardı edilmemelidir.

Sonuç itibarıyla Canfeda kampanyası, İran'ın ön alıcı savunma doktrininin toplumsal alana yayılmış en kapsamlı uygulamasıdır. Kampanya, 10 Ağustos atamalarıyla kurumsal zemini hazırlanan, Besic'in merkezîleşmesiyle örgütsel omurgası oluşturulan ve Eylül ayında tabur esaslı bir askerî yapıya dönüştürülen çok katmanlı bir hazırlık sürecini temsil etmektedir. Bu yapı, dış tehdide karşı sınırlı bir çıkarmayı caydırmayı ve gerektiğinde uzun süreli bir yerel direnişi mümkün kılmayı amaçlarken, eşzamanlı olarak iç cephede protesto potansiyelini denetim altında tutmaya yönelik bir güvenlik aygıtı işlevi de görmektedir. Açıklanan rakamların şişirilmiş olma ihtimali kampanyanın propaganda boyutunu öne çıkarsa da eğitilen ve komuta zincirine bağlanan çekirdek kadronun varlığı, İran'ın olası bir ABD kara/amfibi harekâtına karşı maliyet artırıcı bir savunma katmanı inşa ettiğini göstermektedir. Önümüzdeki dönemde kampanyanın il ve ilçelere yayılma hızı, 15 yaş altı gruplara genişletilip genişletilmeyeceği ve taburların fiilen iç güvenlik görevlerinde kullanılıp kullanılmayacağı, İran'ın savaş ve kriz yönetimi stratejisini anlamak açısından izlenmesi gereken temel göstergeler olacaktır.

62 John E. Mueller, "Presidential Popularity from Truman to Johnson," *American Political Science Review* 64, no. 1 (1970): 18-34.

Kaynakça

- Al Jazeera. "Iranians rally in biggest show of defiance against US since war began." Al Jazeera, 18 Eylül 2026. <https://www.aljazeera.com/news/2026/9/18/iranians-rally-in-biggest-show-of-defiance-against-us-since-war-began>
- Al Jazeera. "Trump rejects Iran's seven-day roadmap to end war and reopen Hormuz." Al Jazeera, 26 Eylül 2026. <https://www.aljazeera.com/news/2026/9/26/trump-rejects-irans-seven-day-roadmap-to-reopen-strait-of-hormuz>
- Al Jazeera. "What's behind Iranian authorities' push for a mass mobilisation campaign?" Al Jazeera, 20 Eylül 2026. <https://www.aljazeera.com/economy/2026/9/20/whats-behind-iranian-authorities-push-for-a-mass-mobilisation-campaign>
- Alfoneh, Ali. "The Basij Resistance Force." The Iran Primer, United States Institute of Peace, 2010. <https://iranprimer.usip.org/resource/basij-resistance-force>
- Amwaj.media. "Inside story: The power struggle behind Khamenei's new appointments." Amwaj.media, Ağustos 2026. <https://amwaj.media/en/article/inside-story-the-power-struggle-behind-khameneis-new-appointments>
- Bartarinha. "حضور طائب بدون لباس روحانیت در رزمایش «جانفدایان»." Bartarinha, 1 Ekim 2026. حضور طائب بدون لباس «روحانیت در رزمایش «جانفدایان»
- Borna. "زارع: مجوز هزار گردان دوم «جانفدا» صادر شد/ از ۰۲ مهر به سراغ افراد در فهرست انتظار می‌رویم." Borna, 3 Ekim 2026. <https://borna.news/fa/news/2397003/>
- Borna. "فرمانده نیروی زمینی ارتش: آمادگی نیروهای مسلح بیشتر از جنگ تحمیلی سوم است." Borna, 16 Eylül 2026. <https://borna.news/fa/news/2390186/>
- Connell, Michael. "Iran's Military Doctrine." The Iran Primer, United States Institute of Peace, 2010. <https://iranprimer.usip.org/resource/irans-military-doctrine>
- Danesjoo (SNN). "از افتتاح دومین پایگاه تا ورود ارتش؛ «جانفدا» در مسیر آموزش و سازماندهی." Danesjoo (SNN), 3 Ekim 2026. <https://snn.ir/fa/news/1464425/>
- Danesjoo (SNN). "زارع: ۰۴ درصد داوطلبان پویش «جان فدا» برای فعالیت نظامی اعلام آمادگی کردند." Danesjoo (SNN), 16 Eylül 2026. <https://snn.ir/fa/news/1455863/>
- Danesjoo (SNN). "سخنگوی سپاه: برای جنگ طولانی مدت آمادگی داریم/ جغرافیای جنگ را در صورت تجاوز دشمن تغییر خواهیم داد." Danesjoo (SNN), 21 Eylül 2026. <https://snn.ir/fa/news/1458028/>
- Danesjoo (SNN). "قدردانی فرمانده سپاه خوزستان از حضور ۰۰۱ هزار نفری مردم در رزمایش جانفدایان." Danesjoo (SNN), 25 Eylül 2026. <https://snn.ir/fa/news/1460266/>
- Defa Press. "انتصاب حجت‌الاسلام طائب به سمت رئیس سازمان بسیج مستضعفین." Defa Press, 10 Ağustos 2026. <https://defapress.ir/fa/news/854180/>
- Defa Press. "رزمایش جانفدایان ایران در شهر مرزی مهران برگزار شد." Defa Press, 29 Eylül 2026. <https://defapress.ir/fa/news/866618/>
- Eghtesad Online. "آمادهباش کامل نیروهای یگان مرزی ایران / جنگ زمینی در راه است؟" Eghtesad Online, 20 Eylül 2026. <https://www.eghtesadonline.com/fa/news/2164118/>
- Eghtesad Online. "پویش جانفدا وارد فاز نظامی شد؟/ آموزش‌های ویژه از هفته آینده آغاز می‌شود." Eghtesad Online, 16 Eylül 2026. <https://www.eghtesadonline.com/fa/news/2163407/>
- Eghtesad Online. "جزئیات رزمایش «جان فدای ایران» در تهران | زمان و مسیر اعلام شد." Eghtesad Online, 16 Eylül 2026. <https://www.eghtesadonline.com/fa/news/2163239/>

- Eghtesad24. “در آستانه هفته دفاع مقدس رژه نیروهای مسلح لغو شد.” Eghtesad24, 22 Eylül 2026. <https://eghtesaad24.ir/fa/news/381170/>
- Entekhab. “سپاه: یک تیم تروریستی در راسک منهدم و ۲ تروریست به هلاکت رسیدند.” Entekhab, 2 Ekim 2026. <https://www.entekhab.ir/fa/news/941871/>
- Entekhab. “معاون سازمان بسیج: برنامه در نظر گرفته شده برای جانفداها صرفاً برای مقابله با دشمن خارجی است نه داخل کشور.” Entekhab, 5 Ekim 2026. <https://www.entekhab.ir/fa/news/942209/>
- Fararu. “از رزمایش «جانفدایان ایران» در تهران چه می‌دانیم؟” Fararu, 16 Eylül 2026. <https://fararu.com/fa/news/1002571/>
- Golkar, Saeid. *Captive Society: The Basij Militia and Social Control in Iran*. New York: Columbia University Press / Woodrow Wilson Center Press, 2015.
- Hamshahri Online. “گزارش تصویری از رزمایش جانفدا و افتتاح نخستین مرکز آموزش تیراندازی و نظامی این گروه‌ها.” Hamshahri Online, 25 Eylül 2026. <https://www.hamshahrionline.ir/news/1071594/>
- Hawzah News. “جانفدا از عرصه دفاعی و استراتژیک به عرصه خدمت و پیشرفت کشور رسیده است.” Hawzah News, 1 Ekim 2026. <https://www.hawzahnews.com/news/1430554/>
- Hawzah News. “رزمایش ۵ هزار نفری «جانفدایان ایران» در کرمانشاه برگزار شد.” Hawzah News, 1 Ekim 2026. <https://www.hawzahnews.com/news/1430381/>
- IQNA. “برپایی رزمایش «جانفدایان ایران» در خراسان شمالی.” IQNA, 4 Ekim 2026. <https://iqna.ir/fa/news/4380263/>
- IQNA. “رزمایش «جانفدایان اصفهان؛ نصف جهان» برگزار می‌شود.” IQNA, 30 Eylül 2026. <https://iqna.ir/fa/news/4379321/>
- Iran International. “Khamenei names six top commanders, brings ex-spy chief Taeb back to power.” Iran International, 10 Ağustos 2026. <https://www.iranintl.com/en/202608100826>
- Iran International. “Khamenei puts veteran intelligence chief Taeb back in charge of Basij.” Iran International, 10 Ağustos 2026. <https://www.iranintl.com/en/202608104371>
- Iran International. “سایت حال‌وش از کشته شدن ۵ عضو فاطمیون در زاهدان همزمان با درگیری در دیگر شهرها خبر داد.” Iran International, 2 Ekim 2026. <https://www.iranintl.com/202610022351>
- IranWire. “Seven Dead in Checkpoint Attack and Four-Hour Siege in Sistan and Baluchestan.” IranWire, 2 Ekim 2026. <https://iranwire.com/en/features/158383-seven-dead-in-checkpoint-attack-and-four-hour-siege-in-sistan-and-baluchestan/>
- ISCA News. “تبیین استراتژی سازمان‌دهی محله‌محور و تشکیل ۱۰ هزار یگان امداد و نجات جانفدا.” ISCA News, 3 Ekim 2026. <https://www.iscanews.ir/news/1320312/>
- Jamejam Online. “«جانفدا»ها به میدان می‌آیند.” Jamejam Online, 3 Ekim 2026. <https://jamejamonline.ir/fa/news/1566927/>
- Joint Chiefs of Staff. *Joint Publication 3-02: Amphibious Operations*. Washington, DC: Joint Chiefs of Staff, 4 Ocak 2019.
- Kayhan. “ارتش و بسیج برای آموزش ده‌ها هزار جانفدا پای کار آمدند.” Kayhan, 4 Ekim 2026. <https://kayhan.ir/fa/news/339298/>
- Kayhan. “برگزاری رزمایش بزرگ جانفدایان در اصفهان و زنجان با حضور پرشور مردم ولایت‌مدار.” Kayhan, 2 Ekim 2026. <https://kayhan.ir/fa/news/339184/>
- Khabaronline. “رزمایش جانفدایان ایران در فارس/حماسه ۵۱ هزار نفری در چهل نقطه استان.” Khabaronline, 20 Eylül 2026. <https://www.khabaronline.ir/news/2277040/>

- Mashregh News. "آمدگی جانفدایان برای دفاع از جزایر ایرانی." Mashregh News, 28 Temmuz 2026. <https://www.mashreghnews.ir/news/1828985/>
- Mehr News Agency. "آدرس محل برگزاری رزمایش جانفدا در شهرهای مختلف هرمزگان." Mehr News Agency, 26 Eylül 2026. <https://www.mehrnews.com/news/6959408/>
- Mehr News Agency. "آغاز رزمایش جانفدایان ایران در شیراز." Mehr News Agency, 24 Eylül 2026. <https://www.mehrnews.com/news/6957158/>
- Mehr News Agency. "تثبیت نام ۰۰۵ هزار جانفدا در تهران؛ آمریکا به اهداف خود در جنگ نرسید." Mehr News Agency, 13 Eylül 2026. <https://www.mehrnews.com/news/6945726/>
- Mehr News Agency. "جانفدایان خوزستان آمادگی خود را به رخ کشیدند." Mehr News Agency, 24 Eylül 2026. <https://www.mehrnews.com/news/6957206/>
- Mehr News Agency. "رزمایش جانفدایان ایران در بندر عباس." Mehr News Agency, 27 Eylül 2026. <https://www.mehrnews.com/photo/6960677/>
- Mehr News Agency. "سردار بهروز: «جانفدا» از یک حرکت مردمی به رزمایشی گسترده تبدیل شد." Mehr News Agency, 5 Ekim 2026. <https://www.mehrnews.com/news/6968341/>
- Mehr News Agency. "سردار کرمی: در برابر دشمن ذره‌ای کوتاه نخواهیم آمد." Mehr News Agency, 23 Eylül 2026. <https://www.mehrnews.com/news/6956054/>
- Mehr News Agency. "طائب: بیش از هزار گردان «جانفدا» سازماندهی می‌شوند." Mehr News Agency, 23 Eylül 2026. <https://www.mehrnews.com/news/6956725/>
- Mueller, John E. "Presidential Popularity from Truman to Johnson." *American Political Science Review* 64, no. 1 (1970): 18-34.
- Perets, Shir. "Pentagon extends Middle East deployments into 2027 as Iran war continues." *The Jerusalem Post*, 3 Eylül 2026. <https://www.jpost.com/middle-east/iran-news/article-907396>
- Rudaw. "Kurdish dissident group claims responsibility for killing Basij member in western Iran." Rudaw, 1 Ekim 2026. <https://rudaw.net/english/categories/iran/1079536>
- Sampson, Eve. "82nd Airborne soldiers have Middle East deployment extended out to a year." *Military Times*, 31 Ağustos 2026. <https://www.militarytimes.com/news/your-military/2026/08/31/82nd-airborne-soldiers-have-middle-east-deployment-extended-out-to-a-year/>
- Tabnak. "تصاویر آغاز آموزش نظامی جانفداها با شلیک طائب." Tabnak, 23 Eylül 2026. <https://www.tabnak.ir/fa/news/1395734/>
- Tabriz, Ata Mohamed. "IRGC Expands Civilian Weapons Training Under 'Janfada' Banner." *IranWire*, 17 Eylül 2026. <https://iranwire.com/en/features/157730-irgc-expands-civilian-weapons-training-under-janfada-banner/>
- YJC. "کوثری: جانفدا زمینه تحقق شعار هر ایرانی یک بسیجی را فراهم کرد." YJC, 3 Ekim 2026. <https://www.yjc.ir/fa/news/9135368/>
- Yossef, Amr. "Upgrading Iran's Military Doctrine: An Offensive 'Forward Defense'." Middle East Institute, 10 Aralık 2019. <https://www.mei.edu/publications/upgrading-irans-military-doctrine-offensive-forward-defense>

Dr. Çağatay Balcı

2015 yılında Selçuk Üniversitesi İİBF Uluslararası İlişkiler Bölümünden mezun oldu. 2018 yılında Polis Akademisi Güvenlik Bilimleri Enstitüsü İstihbarat Araştırmaları Programında yüksek lisans eğitimini “İran İslam Cumhuriyeti’nde İstihbarat Yapılanması” başlıklı tezi ile tamamladı. 2023 yılında Milli Savunma Üniversitesi Alparslan Savunma Bilimleri ve Milli Güvenlik Enstitüsü’nde Uluslararası Güvenlik ve Terörizm Programı’nda doktora eğitimini tamamlayan Dr. Balcı çalışmalarında İran’ın bölgesel politikaları, güvenlik yapılanması, devlet dışı silahlı aktörlerle ilişkileri ve stratejik iletişim faaliyetlerine odaklanmaktadır.

Oral Toğa

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümünden mezun oldu. Çeşitli kurumlarda redaktörlük, muhabirlik ve yayıncılık faaliyetlerinde bulundu. Uluslararası Göç Örgütü (IOM) ve Birleşmiş Milletler Mülteci Yüksek Komiserliği (UNHCR) projelerinde çeşitli görevler alan Toğa, yüksek lisansını Marmara Üniversitesi Ortadoğu ve İslam Ülkeleri Araştırmaları Enstitüsünde Ortadoğu Siyasi Tarihi ve Uluslararası İlişkileri Bölümünde “Kimlik Bağlamında Türkiye’nin İran Üzerinden Geliştirdiği Tehdit Algıları (1980-2003)” başlıklı teziyle tamamladı. İstihbarat-göç ilişkisine yoğunlaştığı doktora çalışmalarını, Milli Savunma Üniversitesi Atatürk Stratejik Araştırmalar ve Lisansüstü Eğitim Enstitüsü’nün (ATASAREN), Güvenlik Araştırmaları Bölümü’nde yürütmektedir. Toğa’nın çalışmaları; istihbarat çalışmaları, güvenlik çalışmaları, İran iç politikası, Kafkasya ve göç konuları üzerinde yoğunlaşmaktadır. İngilizce, Farsça ve Fransızca bilmektedir.

Bandrol Uygulamasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin
5'inci maddesinin 2'nci fıkrası çerçevesinde bandrol taşıması zorunlu değildir.

İran’da Seferberlik İklimi ve “Canfeda” Kampanyası

Çağatay Balcı & Oral Toğa

İran’ın 2025 ve 2026 yıllarında yaşadığı savaşlar, ülkenin savunma anlayışında önemli bir değişimi beraberinde getirmiştir. Askerî tehditlere karşı ön alıcı hazırlığı esas alan bu yeni yaklaşım, yalnızca silahlı kuvvetlerin yeniden yapılanmasıyla sınırlı kalmamış, toplumsal seferberlik ve iç güvenlik politikalarına da yansımıştır. Eylül 2026’da askerî eğitim ve örgütlenme boyutu güçlendirilen Canfeda kampanyası, bu dönüşümün en dikkat çekici örneklerinden biridir.

Bu çalışma, İran’ın değişen savunma doktrinini, üst düzey askerî atamaları ve Besic teşkilatının yeniden yapılandırılmasını Canfeda kampanyası üzerinden inceliyor. Mahalle merkezli örgütlenmeden tabur esaslı askerî eğitime, sınır bölgelerindeki tatbikatlardan halk istihbarat ağlarına kadar uzanan bu yapılanmanın hem dış tehditlere karşı caydırıcılık hem de iç güvenlik açısından taşıdığı işlevleri değerlendiriyor.

Ekonomik sorunların ve toplumsal kırılganlıkların derinleştiği bir dönemde Canfeda kampanyası, İran yönetiminin olası askerî müdahalelere hazırlanırken toplumsal denetim kapasitesini de güçlendirme arayışını yansıtıyor. Çalışma, askerî hazırlık, toplumsal seferberlik ve iç güvenliğin giderek iç içe geçtiği bu yeni yapılanmanın İran’ın savunma stratejisi ve rejim güvenliği açısından ne anlama geldiğini analiz ediyor.